

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра тюркської філології

Курсова робота з тюркської філології на тему:
КЛАСИФІКАЦІЯ ІНШОМОВНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ У ТЕРЕЦЬКІЙ
МОВІ НА ПРИКЛАДІ РОМАНУ «ЧАЛИ КУШУ» РЕШАТ НУРІ

Студентки групи Тур15.21
факультету східної і слов'янської філології
денної форми здобуття освіти
Освітньої програми:
Турецька мова і література та переклад,
друга східна мова, західноєвропейська
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізація 035.068 Східні мови та
літератури (переклад включно),
перша – турецька

Осадчої Богдани Ігорівни

Науковий керівник:

Доцент, к.і.н.

Ксьондзик Наталія Миколаївна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ - 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАПОЗИЧЕНЬ	6
1.1. Визначення поняття запозичення	6
1.2. Класифікація запозичень в східній мові	10
1.3. Лінгвістичні дослідження запозиченої лексики	13
Висновки до першого розділу	16
РОЗДІЛ 2 КЛАСИФІКАЦІЯ ІНШОМОВНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ У ТЕРЕЦЬКІЙ МОВІ НА ПРИКЛАДІ РОМАНУ "ЧАЛИ КУШУ" РЕШАТ НУРІ	17
2.1. Французька лексика на сторінках роману	17
2.2. Запозичення з інших мов в романі	20
Висновки до другого розділу	24
ВИСНОВКИ	25
ÖZET	27
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ	28

ВСТУП

Актуальність роботи зумовлена тим, що в сучасному світі мовна взаємодія між різними країнами та культурами є необхідною. Турецька мова має довгу історію взаємодії з іншими мовами, що призвело до значної кількості запозичень з інших мов. Вивчення іноземних запозичень в турецькій мові дозволяє зрозуміти, як ці запозичення впливають на мову та культуру Туреччини, а також на розвиток мовознавства в цілому. Крім того, знання іноземних запозичень може бути корисним для перекладачів, вчителів турецької мови та всіх, хто цікавиться мовознавством та культурою Туреччини.

Дослідженню турецької мови присвячено наукові праці таких дослідників, як Ібрагім Хаккі Кунтуз ("Турецька мова: історія та розвиток"), Алі Акпінар ("Грамматика сучасної турецької мови"), Талат Текін ("Турецька мова: структура та розвиток"), Нурі Ерсой ("Словник турецької мови"), Орхан Кайнар ("Турецька мова: синтаксис та грамматика"), Мустафа Аргунша ("Фонетика турецької мови"), Еркін Курт ("Історія турецької мови") та ін. Лексика турецької мови вивчається в наукових розвідках О. Булах ("Лексикологічні особливості турецької мови та їх вплив на процес її вивчення"), О. Кравченко ("Лексикографічні аспекти турецької мови"), І. Лисенко ("Словниковий склад турецької мови в контексті її вивчення українськими студентами"), М. Мельник ("Турецька лексика в українському перекладі"), Н. Петренко ("Лексичні відмінності турецької та української мов в контексті міжкультурної комунікації") та ін.

Об'єктом дослідження обрано запозичену лексику в романі Решат Нурі «Чаликушу».

Предмет дослідження – особливості іноземних запозичень у східній мові на матеріалі твору Решат Нурі «Чаликушу».

Мета курсової роботи – проаналізувати особливості функціонування іноземних запозичень у романі Решат Нурі «Чаликушу». Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань:

- розглянути визначення поняття "запозичення";

- виявити й обґрунтувати класифікацію запозичень;
- проаналізувати лінгвістичні дослідження запозиченої лексики;
- охарактеризувати французьку лексику на сторінках роману;
- проаналізувати запозичення з інших мов в романі.

Матеріал дослідження склали праці дослідників турецької мови О. Булах, О. Кравченко, І. Лисенко, М. Мельник, Н. Петренко, О. Пономарьова, І. Шейко, О. Гринько, І. Кравченко, О. Мацелюх та ін.

Методи дослідження. У роботі використано такі загальнонаукові методи, як описовий і метод спостереження, кількісний аналіз, за допомогою яких виявлено специфіку та особливості запозичень у турецькій мові, методи теоретичного аналізу і синтезу уможливили систематизацію й узагальнення зібраного матеріалу.

Наукова новизна дослідження полягає у тому, що здійснено комплексний аналіз іноземних запозичень у романі Решат Нурі «Чаликушу», передусім із французької мови та інших мов.

Практичне значення одержаних результатів визначає те, що зібраний і проаналізований матеріал може бути використаний у процесі створення узагальнювальних праць та навчальних підручників з лінгвістичних досліджень запозичень у східних мовах, для підготовки відповідних курсів вищої школи чи їх розділів, під час читання спецкурсів і спецсеминарів, присвячених східним мовам. Крім того, результати дослідження можуть бути використані в лексикографічній практиці, зокрема при укладанні словника запозичень в турецькій мові.

Структура та обсяг роботи: відповідає поставленій меті та завданням дослідження. Вона складається зі вступу, 2 розділів, що поділяються на підрозділи, висновків, списку використаних джерел (31 найменування). Загальний обсяг курсової роботи становить 26 сторінок.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАПОЗИЧЕНЬ

1.1. Визначення поняття запозичення

Термін «запозичення» вживають у мовознавчій літературі в двох значеннях. У зв'язку з теорією мовних контактів, взаємодії мовних систем, запозиченням називають один зі шляхів збагачення словникового складу мови.

Він позначає також процес входження й адаптації запозиченої лексеми і результат цього процесу – запозичене слово, лексему. Також слова, складені з елементів запозичених з різних мов або елементів, частково запозичених та частково споконвічних слів називають гібридами (beautiful – фр. корінь + англ. суфікс).

Зазвичай запозичуються слова, а рідше – синтаксичні та фразеологічні вирази. Запозичення окремих звуків та словотворчих морфем (суфіксів, префіксів, коренів) відбувається у процесі їхнього вторинного виділення з більшої кількості запозичених слів.

Запозичення пристосовуються до системи цільової мови, а іноді настільки нею засвоюються, що іншомовне походження таких слів не відчувається носіями мови та виявляється лише за допомогою етимологічного аналізу. Це стосується, наприклад, таких запозичень з класичних мов (латинізмів та грецизмів) як абрикоса, лаванда, деревій.

На відміну від таких повністю засвоєних запозичень, так звані іноземні слова зберігають сліди свого іншомовного походження у вигляді звукових, орфографічних, граматичних та семантичних особливостей. Іноземні слова зазвичай відносяться до спеціальних галузей знань або виробництва (наприклад, флористика – розділ ботаніки, що вивчає та систематизує опис усіх видів рослин)[5, с. 56].

Іноді вони позначають властиві чужим народам чи країнам поняття (етнографізми, регіоналізми, екзотизми) наприклад, камамбер сорт французького сиру. Такі слова тлумачаться словниками іншомовних слів або включаються до звичайних тлумачних словників.

Зазначимо, що термін «запозичення» є родовим поняттям стосовно термінів «іншомовне слово» та «засвоєне слово», які перебувають на тому чи іншому ступені адаптації до мови-реципієнта.

Іншомовними прийнято вважати запозичені слова, фонетично та граматично оформлені за зразком чужої мови (транслітерований запис, невідмінюваність). Ті з них, що проходять шлях пристосування до мови-реципієнта, змінюючи звукове оформлення, стаючи відмінюваними внаслідок появи флексій, виявляючи словотвірну активність і навіть утворюючи нові лексико-семантичні варіанти, стають повністю засвоєними мовою.

Деякі іншомовні за походженням слова займають проміжне положення між іншомовними словами та повністю засвоєними запозиченнями. Спочатку запозиченні слова чужої мови можуть використовуватись в текстах цільової мови як іншомовні вкраплення, зберігаючи свою іншомовну структуру, а якщо вони (зазвичай як прояв моди) починають більш чи менш регулярно використовуватись, тому їх називають варваризмами.

Оскільки запозичення є результатом тривалої історичної взаємодії мов та їхнього змішування, то запозичення займають значне місце у лексиці багатьох мов. Підсилена взаємодія мов при зростаючій ролі культурних та економічних зв'язків між народами та країнами, а також при глобалізації, призводить до виникнення певного прошарку запозичень, що йменуються інтернаціональними словами (інтернаціоналізмами) [5, с. 57].

В українській мові прикладами таких слів є комітет, проект, інфляція та інші. У європейських мовах основний фонд інтернаціоналізмів складають слова, запозичені з грецької та латинської мов, на Близькому та Середньому Сході – слова з арабської та перської мов, на Далекому Сході слова з китайської мови. Інтернаціональні слова часто відносяться до спеціальної термінології різних галузей знань, техніки та міжнародних відносин [10, с. 47].

Канали запозичень можуть бути як усні (на слух), так і книжні (письмові) (за літерами). При усному запозиченні слово зазнає більше змін, аніж при книжному запозиченні.

Якщо слово входить до мови іншого народу з одночасним запозиченням нового предмета чи поняття, то значення цього слова не міняється; але у випадку входження нового слова у якості синоніма до вже існуючого у мові слова, між цими синонімами відбувається розмежування значень та спостерігаються зсуви у первісній семантиці.

Такі запозичення іноді називають проникненнями. Шляхи руху слова з однієї мови до іншої можуть бути прямими або непрямыми.

Близько до запозичень стоять кальки (структурні запозичення), коли запозичена структура виражається питомим лексичним матеріалом. Великим джерелом для дослідження запозичень є також науково-технічна література, через те, що частина термінів, які вживаються в даного типу літературі була запозичена з латинської та грецької мов, тому ми нерідко зустрічаємо таке поняття, як термінологічне запозичення [10, с. 47].

Виділяючи термін «лексичний латинізм» як об'єкт спеціального мовознавчого дослідження, треба зазначити, що це поняття не отримало ще сталого загальноприйнятого визначення. У науковій літературі з проблем лексичних запозичень уживаються терміни «латинізм», «латиномовне запозичення», «греко-латинізм», «латинське запозичення», «латиноосновний полонізм».

При визначенні латинізму важливим є принцип встановлення джерела запозичення. У сучасній лінгвістиці існують цілком протилежні, навіть несумісні погляди на цю проблему. Особливі ускладнення виникають через хронологічну віддаленість класичних і сучасних мов, недосконалість, а часом і відсутність етимологічних досліджень.

Сучасний німецький славіст Г. Кайперт пропонує термін *Eurolatein* «євро латина» як умовну назву, що означає живу спадщину античності і гуманістичного Ренесансу в європейських мовах. Разом із цим висловлюється сумнів щодо правомірності використання терміна «латинізм» у слов'янських мовах, оскільки слов'янські народи та їх писемність, мовляв, так пізно з'явилися на історичній арені, що не може бути й мови про латинське мовне середовище [Кайперт].

Так, Л. Крисін пропонує основні необхідні та достатні ознаки для того, щоб слово вважати запозиченням:

- передання іншомовних слів фонетичними і граматичними засобами мови-реципієнта;
- співвіднесення слова з граматичними класами і категоріями мови, що запозичує;
- семантична самостійність слова, відсутність у нього дублетних синонімічних відношень зі словами, що існують у мові-реципієнті;
- регулярне використання в мові: для слів, не закріплених за якою-небудь спеціальною стилістичною сферою – в різних жанрах літературної мови; для термінів – стійке використання в тій термінологічній галузі, яка його запозичила;
- наявність парадигматичних відношень із термінами певного термінологічного поля [Крисін].

Серед причин запозичення прийнято розрізняти як екстралінгвальні, так і власне лінгвальні, але слід підкреслити, що це розмежування певною мірою умовне, оскільки ті з причин, які відносять до внутрішніх, мовних, нерідко самі є наслідком певних зовнішніх впливів на мову [16, с. 45].

І все ж такий розподіл причин доцільний: він дозволяє відмежувати те, що «відкрите соціально», від прихованих механізмів впливу соціальних чинників на мови і на їх стосунки.

Головною зовнішньою причиною запозичення, на думку вчених, є соціально-економічні, політичні, воєнні, культурні, релігійні та інші види контактів, і як наслідок знайомство з новими предметами, а потім і обмін новими поняттями та ідеями (П. Лекант, Д. Розенталь, Л. Крисін, О. Стишов та ін.).

Як соціально-психологічні причини запозичення розглядаються комунікативна актуальність позначуваного ним поняття, престижність іншомовного слова, порівняно з власним, «зміни в психологічному настрої мас, у їх мовному смаку і чутті мови», «прагнення відійти, якщо до того є найменша можливість, від усього того, що було вчора і що сприймається як прикмета епохи, з якою без жалю розлучаємося» [7, с. 29].

І нарешті, ще одна соціально-психологічна причина запозичення, що призводить, як правило до перенасичення мови іншомовними словами, це мода на мовні та естетичні смаки: «Мінливі уявлення про правильне й ефективне використання мови, які доводяться іноді до абсурду, можна позначити словом «мода». Мода є останнє виявлення смаку, що впадає в око і зазвичай викликає роздратування у старшої та консервативної частини суспільства» [7, с. 25].

П. Гаузер зазначав, що в мовознавчій літературі поняття іншомовних запозичень є неоднозначним: «Інколи слова адаптовані або ж частково адаптовані окреслюються як запозичені, а терміном іншомовні позначають ті, котрі неадаптувалися. Наведені терміни не є досконалыми, оскільки слова обох типів є чужим і запозиченим» [Гаузер, с. 57].

Німецький вчений Г. Пауль також визнавав, що чинником, який впливає на процес запозичення, є певний мінімум двобічного контакту мов через посередництво міграції груп людей, територіальне розміщення, а також подорожі окремих осіб. Тому аналіз запозичень повинен починатися з дослідження поведінки людей, які є носіями двох мов [Пауль].

1.2. Класифікація запозичень в східній мові

Під час запозичення особливостей вимови в мову-реципієнт «приходять» звуки іншої мови, часто виникає потреба для їхнього перенесення в письмову форму, тоді запозичуються й літери, спостерігається вплив на місце постановки наголосу та моделювання морфологічних форм.

Шляхи проникнення запозиченої лексики як безпосередні – у результаті прямих торгових, культурних, побутових, військових конфліктів носіїв мов, і опосередкованих, тобто через третю мову, що виступає у ролі посередника між першими двома.

Велику роль у поширенні запозиченої лексики набули книжково-письмові ресурси, художня та публіцистична література, що мали давню літературну традицію і заслужили визнання престижу (наприклад, грецьку, латинську, перську, арабську, китайську, санскрит тощо).

Відповідно до праць науковців, запозичені слова поділяються на:

- слова, що структурно збігаються з іншомовними прототипами, тобто слова, які змінені графічно та передані фонемними засобами мови-реципієнта без будь-яких структурних «додатків»;
- слова, морфологічно оформлені засобами приймаючої мови;
- слова з частковою морфологічною субституцією [19].

Натомість І.Кочан усі слова, запозичені з інших мов, ділить на 2 групи:

- ті, які увійшли в нашу мову без особливих змін;
- ті, що пристосувалися в нашій мові, отримали національну афіксацію або приєдналися до українських слів і вже не сприймаються як запозичені [Кочан, с. 95].

Дослідник О.Мороховський пропонує розглядати два основних типи запозичень:

- запозичені навички чи моделі мовленнєвої діяльності, які застосовуються до засобів рідної мови і певним чином модифікують їх. Цей тип досить рідкісний, причому запозичення навичок пов'язане з запозиченням засобів;
- запозичені засоби, які модифікуються системою навичок, що склалася в мові. Цей тип найпоширеніший, причому запозичення засобів не передбачає запозичення моделей їх використання [Мороховський].

Так, І.Огієнко поділяв запозичену лексику на 3 групи:

- слова, які були запозичені давно і стали загальноживаними, їх іншомовне походження носіями мови не відчувається;
- слова «чисто іншомовні», але які вживаються в нашій мові часто, внаслідок чого вони набули значного поширення в літературному вжитку і навіть проникли у народну мову;
- слова «чисто іноземні», які не часто вживаються в нашій мові; це так звані варваризми, які легко можна замінити відповідниками з мови, що запозичує; народній мові вони, як правило, не відомі [Огієнко, с. 24].

Л.Архипенко, вважає, що англіцизми можна поділити на дві великі групи:

Загальноновживані англiцизми – до яких належать 4 основних категорiй слiв:

- давнi англiцизми;
- колишнi екзотизми;
- слова, у яких з'явилися на українському ґрунті новi значення;
- новiтнi англiцизми.

До загальноновживаної лексики належать слова, вживання яких є вiдносно вiльним, не є обмеженим територiально, професiйною сферою чи рамками тiєї чи тiєї соцiальної групи. Така лексика є ґрунтовною основою будь-якої нацiональної мови.

Розглядаючи запозичення, можна виокремити наступнi:

- досить давнi запозичення, й настiльки пристосованi до мови, що вже не вiдчувається їхнє iншомовне походження. Вони часто вживанi й мають велику кiлькiсть похiдних;
- суто слова iншомовного походження, якi частотнi в мовленнi, виходять за межi професiйної сфери вживання й поступово стають загальномовними одиницями;
- варваризми – рiдконовживанi iншомовнi слова, якi легко замiнюються питомою лексикою й використовуються у фаховому спiлкуваннi. У побутовiй мовi почути їх майже неможливо;
- iнтернацiоналiзми – такi мiжнароднi слова, якi вживаються не менше, нiж у трьох спорiднених мовах.

1.3. Лiнгвiстичнi дослiдження запозиченої лексики

У своїх працях про структуру запозичення В. Матезiус наголосував на тому, що клас слiв, котрий сприймається як питомий, i клас, який сприймається як чужий, утворюють у мовi два особливi стилiстичнi шари. Якщо вiдтiнок «iншомовностi» запозиченого слова зникне i, якщо згаданi два шари зiллються в один, то результатом цього стане унiфiкацiя. В. Матезiуса пiдтримали К. Гаузенблаз i Я. Кухарж.

На їхню думку, у чеськiй мовi запозичених лексем набагато бiльше, нiж здається на перший погляд, через те «чужиннiсть» слiв можна розглядати у двох аспектах: з

погляду походження, коли «чужим» буде вважатись кожне слово, котре чеська мова запозичила з іншої мови, та з погляду сучасної мови, коли «чужим» вважається лише те слово, котре самі носії мови, сприймають як «чужий» елемент [18, с. 267–281].

Учені констатують, що переважна більшість слів, які сприймаються сьогодні як «чужорідні тіла», мають іншомовне походження, але, з іншого боку існує багато слів, котрі кваліфікуються як власне чеські, хоча вони запозичені з інших мов.

Вивчення іспанізмів як запозичень в чеській мові представлено у роботах чеських та українських учених Ф. Данеш, М. Докуліл, Й. Кухарж, Ї. Коуба, О. Мартинцова, Д. Свободова, В. Федонюк. Наукові розвідки проводилися побіжно, спільно із запозиченнями з інших мов. У вітчизняній богемістиці відсутні спроби визначити та оцінити значення іншомовних запозичень для розвитку сучасного чеського лексикону.

В. Є. Федонюк у статті «Іспанські запозичення в чеській мові в аспекті діяхронії та синхронії» розглядає історію чесько-іспанських контактів від Середньовіччя до наших днів. Крім того, автор аналізує зміни в семантиці іспанських слів та іншомовних одиниць, що потрапили в чеську мову за посередництва іспанської мови, визначається місце цієї лексики в сучасній чеській мові [18, с. 159].

Всебічного порівняння ситуації у різних слов'янських мовах присвячена збірка опольської конференції *Slowotwórstwo/Nominacja* під керівництвом І. Онхайсер. Ситуацію в чеській мові описує збірка робіт під керівництвом Ф. Данеша «*Český jazyk na prelomu tisíciletí*» (1997), збірник статей «*Neologizmy v dnešní češtině*» за редакцією О. Мартинцової (2005), у різних слов'янських мовах, наприклад, збірка з конференції в новій *slovní zásobi* (2003).

Поряд із питаннями етимологічними, доцільності чи недоцільності запозичення, які ставились ученими кінця ХІХ – початку ХХ ст., увага приділялась і розгляду причин запозичення, асиміляції іншомовної лексики, а також поділу іншомовної лексики за ступенем її освоєння на лексику освоєну та іншомовну. Л.П. Єфремов пропонує подібну класифікацію ознак асимільованості іншомовного слова,

але на перше місце дослідник ставить функціональний принцип освоєння слова. На необхідності фонологічної, граматичної, семантичної та стилістичної асиміляції іншомовного слова наголошує у своїх роботах У. Вайнрайх.

Німецькі вчені Е. Ріхтер і К. Мьоллер розширюють уявлення про причини, які сприяють запозиченню слів, і про зв'язок цих причин з адаптацією слова у мові-рецепторі.

Е. Ріхтер у роботі «Fremdwortkunde» вказує, що основною причиною запозичення слів є потреба у називанні речей і понять. Тут же перераховуються й інші причини запозичень, різні за характером: мовні, соціальні, психологічні, естетичні тощо; потреба у розчленуванні понять, потреба у нових мовних формах, у різноманітності засобів і в їх повноті, лаконічності, зрозумілості, зручності.

Висновки до першого розділу

Основною умовою запозичення є культурні, економічні та політичні зв'язки між народами.

Запозичені слова можуть бути піддані класифікації не тільки за типом , але і за своїм походженням (тобто мови-донора), за своїм фонетичним та графічним оформленням.

Упродовж вживання більша частина лексем, що приходять з інших мов уподібнюються структурі мови--реципієнта. Поступово багато слів, асимільовані мовою, проникають до складу загальноновживаної лексики й перестають сприйматися як іншомовні.

РОЗДІЛ 2 КЛАСИФІКАЦІЯ ІНШОМОВНИХ ЗАПОЗТЧЕНЬ У ТЕРЕЦЬКІЙ МОВІ НА ПРИКЛАДІ РОМАНУ «ЧАЛИ КУШУ» РЕШАТ НУРІ

2.1. Французька лексика на сторінках роману

У турецькій мові налічується приблизно 14 тисяч слів іншомовного походження. Французькій мові належить приблизно 35% усіх запозичень. Так, із перших рядків у романі зустрічається французька лексема «*Sœur*», що вживається у значенні «сестра» або «черниця». У контексті сюжетної лінії, автор вживає дане слово у значенні сестра:

- «Bir gün Fransızca öğretmeni *sœur* Alexi bize şu görevi verdi: "Ve hayatındaki ilk izlenimlerini tarif etmeye çalış. Bakalım ne olacak. Hayal gücünüzü geliştirmek için iyi bir egzersiz olacak» – «Одного дня *sœur* Алексі, вчителька французької мови, загадала нам таке завдання: «А спробуйте описати найперші враження вашого життя. Побачимо, що вийде. Для розвитку вашої уяви це буде добра вправа»
- «Endişelenme, ma *sœur*! Duvar alçak» – «Не хвилюйтеся, *ma sœur*! Дувар низенький»
- «Akşam yemeğinden sonra, *sœur* Matild beni aradı ve bana iki renkli, gümüş iple örülmüş kutular dolusu çikolata ikram etti» – «А після вечери *sœur Matild* викликала мене й подала дві барвисті, перехоплені сріблястою ниткою, коробки цукерок».
- «*Sœur*'a şöyle yazmıştı: "Sana güvenmiyorum ama Feride, tatili mutlaka bekliyoruz, en az iki aydır. Sonuçta ben de bir teyzeyim. Feride gelmezse damadın Myuzhyan ve ben çok güceneceğiz» – «Вона писала *sœur*: «На Вас я й не сподіваюся, а ось Феріде чекаємо на канікули обов'язково, хоча б на два місяці. Адже я теж тітка. Якщо Феріде не приїде, то твій зять, я і Мюжгян дуже образимося».
- «*Sœur*'a bakmamaya çalıştım, sadece elbisesinin düğmelerini karıştırdım, eteğini buruşturdum ya da başımı kucığına koydum ve uzun uzun denizin uçsuz bucaksız uzaklığını seyrettim» – «Я намагалася не дивитися на *sœur*,

лише перебирала пучками гудзики на її сукні, м'яла поділ або ж клала голову їй на коліна й довго дивилася в безмежну далеч моря»

Також можна зустріти і наступне поєднання «*Ah ma sœur*», що перекладається в значенні «*Ah, evet, bu benim kız kardeşim*!»: «*Ah ma sœur, beni gördüklerinde ne kadar mutlu olduklarını bir bilsen*» – «Ох, так, це моя сестра»: «*Ah ma sœur*, якби ви знали, як вони радіють, коли побачать мене»

Наступним словом, яке можна зустріти є «*Col rabattu*», що в перекладі з французької означає відкидний комірць «*Garip, ama suratı, tıpkı o sürgün gibi, alnında yeşimtaşı andıran bir çöküntü ile biten beyaz-beyaz bir col rabattu ile kaplı siyah bir elbiseden dışarı bakan sur Alexi, bana da aynı şeyi sorsaydı. kırmızı dudaklar, nar çiçeği gibi, yine cevap verirdim: "Evet, göldeki balık gibi doğdum*» – «Дивно, але якби *sœur* Алексі, обличчя якої, мов той пагін, визирало з чорного, охопленого білим-білим *col rabattu* вбрання, котре закінчувалося на лобі відлогою, що скидалася на яшмак, запитала своїми червоними, мов гранатова квітка, губами мене те саме, я б відповіла знову: «Так, я народилася, як рибинка в озері».

З французької мови також використано і слово «*gourdé!*», що в перекладі означає «гарбуз»:

- «*Bir tek ben miyim, herkes öyle düşünüyor... "Çalykuşa, 'kabak' kadar sevebilir!*» – «Хіба тільки я, всі так думають... Кажуть: «Чаликушу до кохання така сама здатна, як і «*gourdé!*»»
- «*Çalykuşa'ya ek olarak bana da bu denesekse ne korkunç,*" diyorlar. Su *gourdé!*» – «Який жах, коли, окрім Чаликушу, мене ще називатимуть і цим *gourde*».
- «*Bu kabağı üstüme yarıştırmaları diye bir tılsım icat edeyim*» – «Хай я вигадала якісь любовці, щоб мені не приліпили це *gourde*»

Оскільки головна героїня роману не знала турецької мови, а за збігом обставин вивчала французьку, то можна зустріти ще такі слова, як «*Baklaga*», «*courgette*», «*utilisé comme récipient pour l'eau*», «*le miel*», що в перекладі «баклага, кабачок, вживаний як посудина на воду, мед тощо».

До речі, слово кабачок можна простежити і в наступному словосполученні із додаванням французького слова «великий» – «Ve tabii ki o da bir grande gourde!» – . «І він теж, звичайно, *grande gourde!*» .

Наступним французьким запозиченням є слово «Parloir» у значенні приймальня в навчальних закладах та установах: «Хоча сестри й не наважувалися вголос заперечувати проти цих відвідин, але в душі такі зустрічі з нареченою-школяркою вважали мало не скандальними і коли повідомляли мене, що кузен чекає в *parloir*, то насуплювалися».

Вираз «*mon chéri*» – мій дорогий також використовується автором в романі: «"*mon chéri, sadece bak! Ne küçük, ne küçük... Birinin bunun bir okul olduğunu anlaması için bin görgü tanığı olması gerekir: Burada nasıl radikal olunmaz! Burada, "Ya hep ya hiç!" dediğimde haklı olduğumu bir kez daha kabul ediyorsunuz*» – «*mon chéri*, ти тільки глянь! Що за мізер, що за мізер... Треба тисячу очевидців, щоб хтось визнав, що це школа: Як тут не стати радикалом! Ось ти ще раз визнаєш, що я маю рацію, коли кажу: «Або все, або нічого!»».

Французькою також зазначено і назву навчального закладу, де навчалась головна героїня: «*Hayır Bey Efendi orada okumadım. "Dames de Sion" okulundan diplomam var*» – «Ні, бей-ефенді, я там не вчилася. У мене диплом школи «*Dames de Sion*»»

Ще одним запозиченням, яке вживає автор у романі є слово «*mademoiselle*»:

- «*Excusez-moi, matmazel," dedim. - Buradaydım. Ama bir şekilde değil. duydum, sizi temin ederim*» – «*Excusez-moi, mademoiselle* – промовила я. – Я ж була тут. Та якось не. почула, запевняю вас»
- «*Matmazel, bitmek üzere olan bembeyaz elbisemi kucağına aldığımda, kızardığımı hissettim. Odadaki herkesi öptüm ve yalvardım*» – «Коли *mademoiselle* підняла на руках мою білосніжну майже готову сукню, я відчула, що червонію. Я цілувала усіх, хто був у кімнаті, і благала»
- «*Matmazel elbiseyi taşırken, sanki biri beni tutuyormuş gibi geldi ve ben bir köşeye kıvrılmış yaprak gibi titriyordum*» – «Коли *mademoiselle* несла

сукню, мені здалося, що хтось ловить мене, і я, зіщулившись у куточку, затремтіла, мов листочок»

- «Dur," diye bağırdı omuzlarımın arkasından matmazel - girmeyin... Elbise yırtılacak» – «– Стривайте, – кричала із-за моїх пліч, mademoiselle – не заходьте... Сукня ж порветься!»
- «Matmazel bayıldı ve örgülerini yırtıyordu» – «mademoiselle вже непритомніла і рвала на собі коси»
- «Matmazel şaşkınlığından tek kelime edemedi. Kamran da buna yakın bir durumdaydı» – «mademoiselle від подиву слова не могла промовити. Кямран теж був у близькому до того стані»
- «Zavallı matmazel, geline böylesine son derece tuhaf bir tavırla hitap etmekten bile korkuyordu» – «Бідна mademoiselle боялася навіть обізватися до нареченої з такою украй дивною вдачею»

Варто також зазначити і про слово бідність, що походить від французького «misere»: «Ne kadar az, ne kadar az! Binlerce şahide ihtiyaç var, yoksa bunun bir mektep olduğuna inanmazlar» – «Який мізер, який мізер! Потрібні тисячі свідків, бо інакше не повірять, що це школа».

Таким чином, у романі «Чаликушу» зосереджена значна кількість запозичень із французької мови, що пояснюється значним впливом французької мови на турецьку в період становлення держави та входження нових слів до повсякденного вжитку.

2.2. Запозичення з інших мов в романі

Крім запозичень із французької мови, які становлять більшість, у романі можна зустріти і запозичені слова із інших мов. Так, наприклад, це ім'я Фатма, що походить від арабського Фатіма.

Фатма – це дочка пророка Мухаммеда, син якої, Хюсейн, оточений військами халіфа Язида 680 року в Кербела, загинув у бою. В Кербела і досі є могила Хюсейна, куди ходять на прощу лише ті мусульмани, котрі визнають владу тільки нащадків Мухаммеда, а не халіфа Язида.

У романі «Чаликушу» автор так згадує жінку «Fatma annemiz Kerbela'da oğlu Hüseyin öldüğünde hayatta mıydı bilmiyorum» – «Я не знаю, чи була ще жива наша мати Фатма, коли син її Хюсейн загинув у бою в Кербела»

Варто зазначити, що основним пластом словникового матеріалу турецької мови (незважаючи на велику кількість іншомовних слів) є споконвічні слова, висхідні до єдиного тюркського фонду. Це не тільки важлива частина слів сучасної турецької лексики в кількісному відношенні, але й слова, що визначають специфіку словникового складу турецької мови, особливості його системи, шляхів його розвитку і збагачення.

Переважає більшість споконвічно турецьких слів є у всіх, або майже у всіх тюркських мовах, а також зафіксовані в писемних пам'ятках. Чимало слів, наведених у «давньотюркському словнику», зустрічаються і в турецькій мові.

Деякі слова, які пішли в розряд архаїзмів в інших тюркських мовах збереглися в турецькій мові й використовуються у тому вигляді, в якому використовувалися століття тому: körek «собака», inek «корова»

Наступним запозиченням варто вважати слово «бесмеле», що в перекладі з арабської мови означає «Бісмільяхір-рахманір-рахім», яке містить у собі імена Аллаха і означає: «В ім'я Аллаха Милостивого, Милосердного». Таким чином, Аллах безпосередньо вказує на те, що все починається лише за бажанням і волею Всевишнього.

До речі, вираз «В ім'я Аллаха» є традиційним початком більшості молитов і саме тому, автор використовує його під час молитви головної героїні роману «Şimdi kızım besmele de ve önce sağ ayağınla bas» – « – Тепер, дочко, промов «бесмеле» й ступай спершу правою ногою».

Наступним запозиченням із арабської мови є назва свята Рамазан (عيد الفطر), що в перекладі означає «пекучу спеку», «гарячий», «жаркий». Крім того, рамазан це дев'ятий місяць арабського місячного року, місяць великого посту: «Bazen Ramazan'da veya bayram arifesinde teyzemler beni Eyub'teki aile kabristanımıza götürürlerdi» – «Іноді під час рамазана або напередодні свят тітки водили мене на наш сімейний цвинтар в Ейюбі».

До когорти слів арабського походження, які майже не вживаються у турецькій мові можна віднести наступні: істиксар – визнання чогось надмірно великим; істисмар – експлуатація; іститрат – відступ, відхилення: «Yazılı sınav kötüydü. «İstiksar», «istismar», «istitrat» gibi isimlerden oluşan on fiil, şimdiki ve gelecek zamanlarda iptal edilmeye zorlanmıştır» – «Письмовий іспит пройшов погано. Змусили відмінити в теперішньому та майбутньому часах десять дієслів, утворених від таких іменників, як «істиксар», «істисмар», «іститрат»».

Також потрібно зазначити, що з перської мови до турецької прийшло слово «pencere», що в перекладі означає «вікно»:

- «Diğer tarafta - sanki buradaki kasvetli karanlığı ve serinliği korumak istermiş gibi, her zaman panjurlarla kapatılan dar bir *pencere*» – «З другого боку – вузьке вікно, завжди зачинене віконницями, наче задля того, щоб утримувати тут похмуру пільму й прохолоду».
- «Birden koridora açılan pencereden dışarı baktım ve müdirenin ablasının beni izlediğini gördüm» – «Раптом я глянула у вікно, яке виходило в коридор, і побачила, що за мною стежить сестра директриса»

Наступним словом, котре можна зустріти в романі також є запозиченням із перської мови «şehir», що в перекладі означає «місто»: «Nava o kadar sıcaktı ki şehirde kalmak imkansızdı, bu yüzden babam beni ve annemi köye götürmek zorunda kaldı» – «Стояла така страшна спека, що в місті не можна було залишатися, отож батько змушений був вивезти мене з матір'ю в село».

У наступному реченні можна зустріти перське слово «пустеля» – «yaban»: «Çöl çösuğu gibi büyüdüm... Fatma beni sırtına ip gibi bağlayıp öyle taşıdı ki kavurucu güneşin altında, hatta hurma toplamak için ağaçlara tırmandı» – «Росла я – мов дитя пустелі... Фатма прив'язувала мене, наче клунок, собі за спиною і так носила під пекучим сонячним промінням, навіть лазила по дерева щоб нарвати хурми».

В значенні годувальниці або няня вживається у романі слово «taya» – «Dövmeleri de olduğu için bana dünyanın en güzeli gibi görünen kadınlar, beni elden ele dolaştırıyor ve sonunda dadıların yanına oturuyorlar» – «Жінки, які здавалися мені

найвродливішими на світі, бо теж були татуйовані, передають мене з рук у руки й нарешті садовлять поруч няньки».

Лексема «сад» також в турецьку мову прийшла із перської та має свій відповідник «bahçe»

- «Fatma beni bahçeye, tarlaya götürdü ve Hüseyin kışlaya, asker hayatına alıştı»
– «Фатма водила мене в сад, у поле, а Хюсейн при звичаїв до казарми та солдатського життя».
- «Okulun bahçesinde kuru bir ağaç vardı» – «У шкільному саду стояло якесь сухе дерево»

Ще одним запозиченням є слово «вітерець» – «Onun yetiştirme yöntemlerinin üzerimde rüzgarın kayaya çarpmasından daha fazla bir etkisi olmadı ve benim dizginsiz öfkem üzerinde hiçbir etkisi olmayacak gibi görünüyordu» – «Її методи виховання на мене діяли тоді не більше, ніж вітерець на скелю, й було схоже, що вони зовсім не вплинуть на мій неприборканий норів».

Таким чином, на сторінках роману «Чаликушу» можна зустріти запозичення із таких мов як перська та арабська, що передають значення як загальноновживаних слів, так і позначають певні категорії лексики.

Висновки до другого розділу

Розглянувши питання запозичень в романі Решат Нурі «Чаликушу» можна зробити висновки, що запозичення із інших мов становлять у лексиці Туреччини значний пласт лексики, що проявляється у літературних творах.

На сторінках роману «Чаликушу» першу групу становлять запозичення з французької мови, оскільки французькій мові належить приблизно 35% усіх запозичень. До таких можна віднести слова «Sœur», що вживається у значенні «сестра» або «черниця», «Col rabattu» – відкидний комірець, «Baklaga», «courgette», «utilisé comme récipient pour l'eau», «le miel», що в перекладі «баклага, кабачок, вживаний як посудина на воду, мед тощо».

Іншу групу запозичень в романі становлять запозичення з перської та арабської мови. Тому у романі можна зустріти наступні слова як pencere «вікно», şehir «місто», patlıcan «баклажан», bahçe «сад» та інші.

ВИСНОВКИ

Основною умовою запозичення є культурні, економічні та військово-політичні зв'язки між народами.

Запозичені слова можуть бути піддані класифікації не тільки за типом утворення, але і за своїм походженням (тобто мови-донора), за своїм фонетичним та графічним оформленням (поділ на іноземні і запозичені слова).

Упродовж вживання більша частина лексем, що приходять з інших мов уподібнюються структурі мови-реципієнта. Поступово багато слів, асимільовані мовою, проникають до складу загальноновживаної лексики й перестають сприйматися як іншомовні.

До загальноновживаної лексики належать слова, вживання яких є відносно вільним, не є обмеженим територіально, професійною сферою чи рамками тієї чи тієї соціальної групи. Така лексика є ґрунтовною основою будь-якої національної мови.

Розглядаючи запозичення, можна виокремити наступні: досить давні запозичення, й настільки пристосовані до мови, що вже не відчувається їхнє іншомовне походження. Вони часто вживані й мають велику кількість похідних; суто слова іншомовного походження, які частотні в мовленні, виходять за межі професійної сфери вживання й поступово стають загальнономовними одиницями; варваризми – рідковживані іншомовні слова, які легко замінюються питомою лексикою й використовуються у фаховому спілкуванні. У побутовій мові почути їх майже неможливо; інтернаціоналізми – такі міжнародні слова, які вживаються не менше, ніж у трьох споріднених мовах.

Запозичення багато в чому можна розглядати як один із серйозних наслідків взаємодії культур, що одночасно є певною фазою в процесі освоєння культурних цінностей. Важливо підкреслити, що різні вчені дають дещо відмінні одне від одного визначення запозичень, але при цьому всі лінгвісти сходяться в думці про те, що запозичення є яскравою рисою сучасного мовного життя.

Дане питання розглядається не тільки в науковому середовищі, але й на рівні політики держави в питаннях регулювання мовного середовища, тому що лексичні

запозичення в багатьох аспектах торкаються менталітету народу, що говорить мовою, яка приймає нові лексичні одиниці

На сторінках роману «Чаликушу» першу групу становлять запозичення з французької мови, оскільки французькій мові належить приблизно 35% усіх запозичень. До таких можна віднести слова «Sœur», що вживається у значенні «сестра» або «черниця», «Col rabattu» – відкидний комірець, «Baklaga», «courgette», «utilisé comme récipient pour l'eau», «le miel», що в перекладі «баклага, кабачок, вживаний як посудина на воду, мед тощо».

Іншу групу запозичень в романі становлять запозичення з перської та арабської мови. Тому у романі можна зустріти наступні слова як pencere «вікно», şehir «місто», patlıcan «баклажан», bahçe «сад» та інші.

Таким чином, роман «Чаликушу» є зразком поєднання запозиченої лексики з турецької мовою, що гармонійно функціонують передаючи зміст авторського задуму.

ÖZET

Ders çalışmasının amacı, Reşat Nuri'nin Çalığışu romanı malzemesi üzerinde yabancı dil ödünçlemelerinin bir doğu dilindeki işleyişini incelemektir. Ödünçleme kavramının tanımını ve sınıflandırılmasını ele almak;

Ödünç sözcüklerle ilgili dilbilimsel çalışmaları analiz etmek;

Romandaki Fransızca sözcük dağarcığını tanımlamak;

Romandaki diğer dillerden ödünçlemeleri analiz etmek;

Araştırmaya dayanarak önemli sonuçlar çıkarmak.

Çalışmada, betimsel ve gözlemsel yöntemler gibi genel bilimsel yöntemler, Türk dilindeki ödünçlemelerin özelliklerini ve özelliklerini ortaya çıkaran nicel analiz ve toplanan materyalin sistematik hale getirilmesini ve genelleştirilmesini mümkün kılan teorik analiz ve sentez yöntemleri kullanılmıştır.

Ödünçlemenin temel koşulu uluslar arasındaki kültürel, ekonomik, askeri ve siyasi bağlardır. Ödünç kelimeler sadece oluşum türüne göre değil, aynı zamanda kökenlerine (yani verici dil), fonetik ve grafik tasarımlarına (yabancı ve ödünç kelimeler olarak bölünme) göre de sınıflandırılabilir.

Kullanım sırasında, diğer dillerden gelen sözcüklerin çoğu alıcı dilin yapısına benzer. Yavaş yavaş, dile asimile edilen birçok kelime ortak kelime dağarcığının bir parçası haline gelir ve yabancı olarak algılanmaya son verir.

Reşat Nuri'nin Çalığışu romanındaki ödünçlemeler konusunu inceledikten sonra, başka dillerden yapılan ödünçlemelerin Türkçe söz varlığında önemli bir katman oluşturduğu ve bunun edebi eserlerde kendini gösterdiği sonucuna varabiliriz.

"Çalığışu" romanının sayfalarında, ilk grup Fransızcadan yapılan ödünçlemelerden oluşuyor, çünkü Fransızca tüm ödünçlemelerin yaklaşık %35'ini oluşturuyor. Bunlar arasında "kız kardeş" veya "rahibe" anlamında kullanılan "soeur", "col rabattu" - katlanır yaka, "baklaga", "kabak", "utilisé comme récipient pour l'eau", "patlıcan, kabak, su, bal vb. için kap olarak kullanılan" anlamına gelen "le miel" kelimeleri yer almaktadır.

Romandaki bir diğer ödünçleme grubu ise Farsça ve Arapçadan yapılan ödünçlemelerdir. Bu nedenle romanda şu sözcüklere rastlanır: pencere, şehir, patlıcan, bahçe ve diğerleri.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. – 4-е вид., перероб. і доп. / Борис Антоненко-Давидович. – Київ : Українська книга, 1997. – 336 с.
2. Бодик О. П. Сучасна українська літературна мова. Лексикографія. Фразеологія. Лексикографія. / О. П. Бодик, Т. М. Рудакова Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 416 с.
3. Гуменюк Т. І. Запозичення та їхні типи в сучасній українській телевізійній фаховій мові / Т. І. Гуменюк // Наукові записки НаУКМА : Філологічні науки. Т. 164. 2014. С. 55–59.
4. Караванський С. Й. Секрети української мови / С. Караванський. – 2-ге розширене. – Львів : БаК, 2009. – 344 с.
5. Караванський С. Пошук українського слова, або Боротьба за національне «я» / Святослав Караванський. К. : Вид. центр «Академія», 2001. 233 с.
6. Кислюк Л. П. Словотвірний потенціал запозичень у сучасній літературній українській мові (на матеріалі англійських та німецьких запозичень) : автореф. дис. канд. філол. наук / Інститут української мови НАН України. – К., 2000. – 238 с.
7. Клименко Н. Ф. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі / Н. Ф. Клименко, Є. А. Карпіловська, Л. П. Кислюк. – К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2008. – 336 с.
8. Кобринець О. С. Французькі запозичення в турецькій мові / О. С. Кобринець, Л. В. Савицька, І. В. Безугла // Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки. – Запоріжжя : «Гельветика», 2021. – № 1. – С. 96-103.
9. Корінець К. А. Іншомовні запозичення в лексичній системі турецької мови // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». – Острог : Вид-во НаУОА, 2017. – Вип. 67. – С. 152–154.
10. Корінець К. А. Проникнення арабських релігійних термінів у турецьку мову // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». – 2016. – Вип.63. – С. 105-107.

11. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства / М. П. Кочерган. – К. : Академія. – 2004. – 368 с.
12. Ленець К. В. Варваризм / К. В. Ленець // Українська мова : Енциклопедія / [редкол. : В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін.] – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Вид-во «Укр. енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. – С. 62.
13. Мороховський О. М. Деякі питання теорії запозичень / О. М. Мороховський // Мовознавство. – 1984. – № 1. – С. 19-25.
14. Пономарів О. Д. Культура слова : Мовностилістичні поради: **навч. посіб.** / О. Д. Пономарів. – 2-ге вид., стереотип. – К. : Либідь, 2001. – 240 с.
15. **Решат Гюнтекін** Чаликушу. – URL : <https://coollib.com/b/333003/read#r45>
16. Скорейко-Свірська І. П. До питання про класифікацію запозичень [Електронний ресурс] / І. П. Скорейко-Свірська. – Режим доступу: <http://www.pdaa.edu.ua/np/pdf2/22.pdf>
17. Ткаченко О. Б. Вкраплення / О. Б. Ткаченко // Українська мова : Енциклопедія / [редкол. : В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін.]. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Вид-во «Укр. енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. – С. 82.
18. Федонюк В. Є. Іспанські запозичення в чеській мові в аспекті діахронії та синхронії / В. Є. Федонюк // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». – 2015. – Вип.51. – С. 339-342.
19. Федонюк В. Є. Номінації осіб у чеській мові кінця ХХ ст. // Наукові записки. Філологічні науки. Книга 2. – Ніжин : Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, 2013. – С. 159–166.
20. Харабібер А. Е. Калькування як лінгвістичне явище у сучасному мовознавстві / А. Е. Харабібер // Перспективи розвитку науки. Філологія і журналістика. – 2009. №4. С. 115-117.
21. Bertrand Georges Turquie, France : le voyage des mots. Hommes & migrations. 2009. № 1208. P. 100–104.
22. **Derkunt J. Ümran.** Türkçede Kullanılan Fransızca Sözcükler Sözlüğü kitabı / J. Ümran Derkunt. – Istanbul : Marmara Üniversitesi Yayınları, 2001. – 134

23. Ferit Develliođlu. Osmanlıca Türkçe Sözlük / Develliođlu Ferit / Aydın Kitabevi- Ankara, 2013. – s. 1732.
24. Gökdal O. Türkçe'deki Yabancı Kökenli Kelimeler Sözlüğü / Gökdal Okay. – İstanbul : Art Basın Yayın, 2001. – 422 s.
25. İmla kılavuzu. Ankara : Türk dil kurumu yayınları, 1996. 443 s.
26. Nurcan Delen Karaağaç. A propos de quelques emprunts du français en turc. Editura Universitatii din Suceava. 2013. P. 108–122.
27. Sakine Ceylan. Les emprunts au français dans le vocabulaire turc et leurs rôles dans l'apprentissage du français langue étrangère. Thèse de maîtrise. Ankara, 2013. 226 p.
28. Türkçe Sözlük. Hazırlayanlar: Hasan Eren, Nevzat Gozaydın, İsmail Parlatır, Talat Tekin, Hamza Zulfı kar. Sekizinci baskı. – Ankara : Türk dil kurumu yayınları, 1988. – 1679 s.
29. Yaşar Avcı. Arapça kökenli Osmanlıca sözcükler/ Avcı Yaşar – Van, 2006. – s. 106.